Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

27 päivänä kesäkuuta 2013 *

Tutkintojen ja ammattinimikkeiden tunnustaminen — Direktiivi 2005/36/EY — Fysioterapeutin ammatti — Ammattipätevyyden osittainen ja rajattu tunnustaminen — SEUT 49 artikla

Asiassa C-575/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Symvoulio tis Epikrateias (Kreikka) on esittänyt 10.11.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 16.11.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Eleftherios-Themistoklis Nasiopoulos

vastaan

Ypourgos Ygeias kai Pronoias,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits (esittelevä tuomari) ja J.-J. Kasel,

julkisasiamies: P. Mengozzi,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 7.2.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Eleftherios-Themistoklis Nasiopoulos, edustajanaan dikigoros A. N. Dendrinos,

— Kreikan hallitus, asiamiehinään E. Skandalou, Z. Chatzipavlou ja I. Bakopoulos,

— Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek ja D. Hadroušek,

— Saksan hallitus, asiamiehenään J. Möller,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues, N. Rouam ja F. Gloaguen,

— Italian hallitus, asiamiehenään avvocato dello Stato W. Ferrante,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään A. Posch,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

— Puolan hallitus, asiamiehinään B. Majczyna ja M. Szpunar,

— Euroopan komissio, asiamiehinään H. Tserepa-Lacombe ja H. Støvlbæk,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEUT 49 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa valittajana on Eleftherios-Themistoklis Nasiopoulos ja vastapuolena Ypourgos Ygeias kai Pronoias (terveys- ja sosiaaliministeri, jäljempänä terveysministeri) ja jossa on kyse mainitun Kreikan kansalaisen hakemuksesta saada harjoittaa Saksassa hankitun ammattipätevyyden nojalla fysioterapeutin ammattia Kreikassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Ammattipätevyyden tunnustamisesta 7.9.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY (EUVL L 255, s. 22), jolla korvataan erilaiset 20.10.2007 alkaen kumotut tutkintojen tunnustamisjärjestelmät, kuten vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä 21.12.1988 annettu neuvoston direktiivi 89/48/ETY (EYVL 1989, L 19, s. 16) ja direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä 18.6.1992 annettu neuvoston direktiivi 92/51/ETY (EYVL L 209, s. 25) niillä käyttöön otettuja mekanismeja muuttamatta, 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltion, joka vaatii säännellyn ammatin harjoittamisen aloittamiseksi tai sen harjoittamiseksi alueellaan määrättyä ammattipätevyyttä (jäljempänä ’vastaanottava jäsenvaltio’), on tunnustettava kyseisen ammatin harjoittamisen aloittamiseen ja sen harjoittamiseen ammattipätevyys, joka on hankittu yhdessä tai useammassa muussa jäsenvaltiossa (jäljempänä ’kotijäsenvaltio’) ja joka antaa kyseisen pätevyyden haltijalle oikeuden harjoittaa siellä samaa ammattia.”

4 Direktiivin 2005/36 4 artiklassa säädetään tunnustamisen vaikutuksista seuraavaa:

”1. Ammattipätevyyden tunnustaminen vastaanottavassa jäsenvaltiossa antaa etua saavalle henkilölle oikeuden ryhtyä harjoittamaan kyseisessä jäsenvaltiossa sitä ammattia, johon kyseisellä henkilöllä on pätevyys kotijäsenvaltiossaan, sekä harjoittaa sitä siellä samoin edellytyksin kuin vastaanottavan jäsenvaltion omat kansalaiset.

2. Tässä direktiivissä ammatti, jota hakija haluaa harjoittaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa, on sama kuin se ammatti, johon kyseisellä henkilöllä on pätevyys kotijäsenvaltiossaan, jos ammatin käsittämät toiminnan lajit ovat vastaavanlaiset.”

5 Direktiivin 11 artiklassa määritellään eri pätevyystasot seuraavasti:

”_ _

a) kotijäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti nimetyn toimivaltaisen viranomaisen antama pätevyystodistus, – –

– –

b) todistus, joka annetaan – – keskiasteen koulutuksen suorittamisesta, – –

– –

– –

d) tutkintotodistus, joka annetaan sellaisen keskiasteen jälkeisen koulutuksen suorittamisesta, jonka kesto on vähintään kolme mutta enintään neljä vuotta tai sitä vastaava aika osa-aikaisesti ja jota annetaan yliopistossa, korkeakoulussa tai muussa samantasoisessa oppilaitoksessa, sekä keskiasteen jälkeisen koulutuksen lisäksi mahdollisesti vaadittavasta ammatillisesta koulutuksesta;

e) tutkintotodistus, joka osoittaa sen haltijan suorittaneen keskiasteen jälkeisen vähintään neljä vuotta kestävän koulutuksen tai sitä vastaavan ajan osa-aikaisesti yliopistossa tai korkea-asteen oppilaitoksessa tai muussa samantasoisessa koulutuslaitoksessa ja tarvittaessa suorittaneen keskiasteen jälkeisen koulutuksen lisäksi vaadittavan ammatillisen koulutuksen.”

6 Direktiivin 2005/36 13 artiklan 1 kohdassa säädetään tunnustamisen edellytyksistä seuraavaa:

”Kun vastaanottavassa jäsenvaltiossa edellytetään säännellyn ammatin harjoittamisen aloittamiseksi tai sen harjoittamiseksi tiettyä ammattipätevyyttä, kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa luvan ryhtyä harjoittamaan kyseistä ammattia ja harjoittaa sitä samoin edellytyksin kuin jäsenvaltion omat kansalaiset niille hakijoille, joilla on toisen jäsenvaltion alueellaan saman ammatin harjoittamisen aloittamiseksi tai sen harjoittamiseksi edellyttämä pätevyystodistus tai muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja.

Pätevyystodistusten tai muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen on täytettävä seuraavat edellytykset:

a) niiden on oltava jäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti nimetyn toimivaltaisen viranomaisen antamia;

b) niiden on oltava osoitus sellaisesta ammattipätevyyden tasosta, joka vastaa vähintään välittömästi edeltävää tasoa kuin se, jota vaaditaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa 11 artiklan mukaisesti.”

7 Direktiivin 14 artikla koskee korvaavia toimenpiteitä.

”1. Vastaanottava jäsenvaltio voi 13 artiklan estämättä edellyttää hakijan suorittavan enintään kolme vuotta kestävän sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen seuraavissa tapauksissa:

– –

4. Edellä 1 koh[taa] – – sovellettaessa ’olennaisesti erilaisella sisällöllä’ tarkoitetaan koulutuksen sisältöä, jonka tunteminen on ammatin harjoittamisen kannalta keskeistä ja jonka kesto tai keskeiset piirteet ovat siirtotyöntekijän suorittamassa koulutuksessa olennaisesti erilaisia kuin vastaanottavan jäsenvaltion edellyttämässä koulutuksessa.

5. Edellä 1 kohtaa sovelletaan suhteellisuusperiaatetta noudattaen. Erityisesti jos vastaanottava jäsenvaltio aikoo vaatia hakijaa suorittamaan sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen, sen on ensin tutkittava, ovatko hakijan jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa ammattikokemuksensa aikana hankkimat tiedot sellaisia, että ne korvaavat kokonaan tai osittain 4 kohdassa tarkoitetun olennaisen eron.”

Kreikan oikeus

8 Teknisten oppilaitosten terveydenhuollon ammatteihin valmistavan osaston fysioterapian koulutusohjelman suorittaneiden ammatillisista oikeuksista annetun presidentin asetuksen 90/1995 mukaan fysioterapeutin ammatti on säännelty ammatti, jonka harjoittamiselta edellytetään tämän yliopisto- ja korkeakoulutasoisen koulun myöntämää tutkintotodistusta vähintään kolmen vuoden mittaisten opintojen suorittamisesta.

9 Jotta toimivaltainen viranomainen voi myöntää henkilölle, joka on saanut ammatillisen koulutuksen suorittamista osoittavan ammattinimikkeen jossakin toisessa jäsenvaltiossa, oikeuden harjoittaa fysioterapeutin ammattia, on sen todistettava, että tällainen todistus ei ole pelkästään pätevyystodistus tai muu direktiivin 2005/36 11 artiklassa tarkoitettu todistus vaan myös tutkintotodistus.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

10 Nasiopoulos on Kreikan kansalainen. Hänellä on lukion päättötodistus kreikkalaisesta lukiosta. Suoritettuaan Saksassa kaksi ja puoli vuotta kestäneen kylpylähoitoihin erikoistuneen hieroja-kuntohoitajan koulutuksen (Masseur und medizinischer Bademeister, jäljempänä hieroja-kuntohoitaja), johon sisältyy teoreettista opetusta ja käytännön harjoittelu, hän sai nimikkeen, joka oikeutti hänet harjoittamaan mainittua ammattia. Mainittu hieroja-kuntohoitajan koulutus on Saksassa keskiasteen ammattikoulutusta.

11 Nasiopoulos haki Saksassa hankkimansa ammattipätevyyden nojalla Kreikan terveysministeriöltä tutkintonsa tunnustamista voidakseen harjoittaa fysioterapeutin ammattia, joka Kreikassa lähinnä vastaa hieroja-kuntohoitajan ammattia.

12 Hakemus hylättiin yhtäältä sillä perusteella, ettei hieroja-kuntohoitajan ammatti ole Kreikassa säännelty ammatti, ja toisaalta sillä perusteella, ettei hakija voinut harjoittaa fysioterapeutin ammattia, koska hänellä oli todistus ainoastaan kahden ja puolen vuoden mittaisesta koulutuksesta ja koska oikeus harjoittaa fysioterapeutin ammattia edellyttää Kreikassa korkeakoulututkintoa, joka myönnetään vähintään kolmen vuoden mittaisten opintojen suorittamisesta.

13 Nasiopoulos on valittanut päätöksestä Symvoulio tis Epikrateiasiin ja vedonnut siihen, että päätöksellä loukattiin Euroopan unionissa voimassa olevaa ammattipätevyyden tunnustamisjärjestelmää ja hänelle kuuluvaa sijoittautumisvapautta, josta määrätään SEUT 49 artiklassa.

14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että sitä, ettei edes osittaista oikeutta fysioterapeutin säännellyn ammatin harjoittamiseen myönnetty hakijalle, jotta hän olisi voinut harjoittaa Kreikassa niitä fysioterapeutin ammattiin kuuluvia toimintoja (hieronta ja vesihoito), joita hän voi laillisesti harjoittaa Saksassa, ei voida muun muassa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön (asia C-330/03, Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, tuomio 19.1.2006, Kok., s. I-801) valossa pitää päätöksenä, josta ei olisi lainkaan perusteltuja epäilyksiä.

15 Tämän johdosta Symvoulio tis Epikrateias on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko SEUT 49 artiklan kannalta arvioiden ja suhteellisuusperiaate huomioon ottaen pyrkimys taata korkeatasoisten terveydenhuoltopalvelujen tarjonta riittävä peruste oikeuttamaan sellainen sijoittautumisvapauden rajoitus, joka johtuu sellaisten säännösten järjestelmästä, jotka ovat voimassa tietyssä jäsenvaltiossa (vastaanottavassa jäsenvaltiossa) ja joiden mukaan

a) oikeus tiettyjen ammattiin kuuluvien toimintojen harjoittamiseen on vain niillä, joilla on oikeus harjoittaa fysioterapeutin säänneltyä ammattia kyseisessä jäsenvaltiossa

b) ei anneta osittaista oikeutta ryhtyä harjoittamaan kyseistä ammattia ja

c) vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisen – joka on hankkinut jossakin toisessa jäsenvaltiossa (lähtöjäsenvaltio) nimikkeen, joka antaa hänelle oikeuden säännellyn ammatin harjoittamiseen kyseisessä jäsenvaltiossa terveydenhuoltopalvelujen alalla (mutta joka ei kuitenkaan anna hänelle oikeutta harjoittaa fysioterapeutin ammattia vastaanottavassa jäsenvaltiossa siitä syystä, etteivät direktiivin – – soveltamisedellytykset täyty) – on täysin mahdotonta saada vastaanottavassa jäsenvaltiossa osittaistakaan oikeutta ryhtyä harjoittamaan fysioterapeutin ammattia, eli vain joitakin tähän ammattiin kuuluvista toiminnoista, kuten niitä, joita hänellä on oikeus harjoittaa lähtöjäsenvaltiossa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa kysymyksellään vastauksen pääasiallisesti siihen, onko SEUT 49 artiklaa tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jolla osittainen oikeus harjoittaa fysioterapeutin ammattia, joka on vastaanottavassa jäsenvaltiossa säännelty ammatti, evätään kyseisen jäsenvaltion kansalaiselta, joka on hankkinut toisessa jäsenvaltiossa hieroja-kuntohoitaja-nimikkeen kaltaisen ammattinimikkeen, joka oikeuttaa hänet harjoittamaan mainitussa toisessa jäsenvaltiossa osaa fysioterapeutin ammattiin kuuluvista toiminnoista.

17 Kysymystä on tarkasteltava niiden periaatteiden valossa, jotka vahvistettiin edellä mainitussa asiassa Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos annetussa tuomiossa, jossa oli kyse ammattipätevyyden osittaisesta tunnustamisesta.

18 Mainitussa tuomiossa tarkasteltiin kysymystä siitä, onko SEUT 49 artikla esteenä sille, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset sulkevat pois mahdollisuuden säännellyn ammatin osittaiseen harjoittamiseen siten, että se olisi rajattu yhteen tai useampaan mainittuun ammattiin kuuluvista toiminnoista.

19 Tuomiossa todettiin tähän, että SEUT 49 artiklan toisen kohdan mukaan sijoittautumisvapautta käytetään niillä edellytyksillä, jotka sijoittautumisvaltion lainsäädännön mukaan koskevat sen kansalaisia. Tästä seuraa, että kun tietyn toiminnan harjoittamisen aloittamisesta tai harjoittamisesta on vastaanottavassa jäsenvaltiossa annettu tällaisia säännöksiä, toisen jäsenvaltion kansalaisen, joka aikoo harjoittaa tätä toimintaa, on lähtökohtaisesti noudatettava näissä säännöksissä asetettuja edellytyksiä (asia C-55/94, Gebhard, tuomio 30.11.1995, Kok., s. I-4165, 36 kohta).

20 Fysioterapeutin ammattiin pääsyn edellytyksiä ei ole tähän mennessä yhdenmukaistettu unionin tasolla, minkä vuoksi jäsenvaltioilla on edelleen toimivalta määritellä kyseiset edellytykset, eikä direktiivissä 2005/36 rajoiteta niille tässä kuuluvaa toimivaltaa. On kuitenkin niin, että jäsenvaltioiden on käytettävä toimivaltaansa mainituissa kysymyksissä perustamissopimuksessa taattuja perusvapauksia kunnioittaen (ks. asia C-108/96, Mac Quen ym., tuomio 1.2.2001, Kok., s. I-837, 24 ja 25 kohta ja em. asia Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, tuomion 28 ja 29 kohta).

21 Näin ollen vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädäntöä, jolla suljetaan täysin pois mahdollisuus säännellyn ammatin osittaiseen harjoittamiseen ja joka on näin omiaan haittaamaan sijoittautumisvapauden käyttämistä tai tekemään siitä vähemmän houkuttelevaa, voidaan pitää perusteltuna vain, jos tällaisella lainsäädännöllä vastataan yleisen edun mukaisiin pakottaviin syihin eikä sillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteen saavuttamiseksi.

22 Kun kyse on pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen sääntelyn tavoitteesta, yleisen edun mukaisina pakottavina syinä, joihin huomioita esittäneet hallitukset ovat vedonneet, ovat yhtäältä kuluttajansuoja ja toisaalta terveyden suojelu.

23 Kuluttajansuojan osalta on todettava, että ammattipätevyyden osittainen tunnustaminen voi periaatteessa johtaa tilanteeseen, jossa säännellyt ammatit paloitellaan jäsenvaltiossa erillisiksi toiminnoiksi. Tämä sisältää asiallisesti vaaran siitä, että ne, joille mainittuun jäsenvaltioon sijoittautuneet ammatinharjoittajat tarjoavat palvelujaan, voidaan johtaa harhaan sen osalta, mitä pätevöitymisalueita fysioterapeutin ammattiin kuuluu.

24 Se, että edes osittainen mahdollisuus harjoittaa fysioterapeutin ammattia suljetaan pois, ylittää kuitenkin sen, mikä on tarpeen kuluttajansuojan turvaamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

25 Kuten edellä mainitussa asiassa Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos annetussa tuomiossa jo todettiin, kuluttajien suojaamiseen tähtäävä perusteltu tavoite voidaan nimittäin saavuttaa vähemmän rajoittavilla keinoilla kuin se, että oikeus harjoittaa edes osittain tiettyä ammattia suljetaan kokonaan pois, kuten edellyttämällä, että henkilön on käytettävä alkuperäistä ammattinimikettä tai tutkintonimikettä sekä sen kielisenä, jona se on myönnetty, ja alkuperäisessä muodossaan, että vastaanottavan jäsenvaltion virallisella kielellä (ks. analogisesti em. asia Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, tuomion 38 kohta).

26 Terveyden suojelun osalta Tšekin hallitus on esittänyt, että terveydenhuollon ammatit ovat erityisen arkaluonteinen ala. Ranskan hallitus puolestaan katsoo, että mainitut ammatit ovat sillä tavoin erityisluonteisia, ettei niitä voida rinnastaa muihin säänneltyihin ammatteihin. Tällä kannalla on myös Italian hallitus, jonka mukaan ei voida ajatella, mitä ammatillisia toimintoja voitaisiin ottaa erilleen niiden toimintojen kokonaisuudesta, joista terveydenhuollon ammatti muodostuu, vaarantamatta kansanterveyden suojelua, palvelusuoritusten tasoa tai palvelujen käyttäjien luottamusta vastaavaan tutkintonimikkeeseen.

27 Todettakoon tähän, että SEUT 52 artiklaan otetun kansanterveyttä koskevan määräyksen noudattaminen edellyttää tosin erityistä tarkkaavaisuutta sen suojeluun tähtääviä kansallisia toimenpiteitä arvioitaessa. Kuten Ranskan hallitus on esittänyt, ainoastaan se, että tietty jäsenvaltio on ottanut käyttöön erilaisen suojelujärjestelmän kuin jokin toinen jäsenvaltio, ei voi vaikuttaa siihen, miten alalla annettujen säännösten tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta arvioidaan (ks. mm. em. asia Mac Quen ym., tuomion 33 ja 34 kohta; asia C-294/00, Gräbner, tuomio 11.7.2002, Kok., s. I-6515, 46 ja 47 kohta ja asia C-141/07, komissio v. Saksa, tuomio 11.9.2008, Kok., s. I-6935, 51 kohta).

28 Todettakoon tähän kuitenkin ensimmäiseksi, ettei fysioterapeutin ammatti eikä näin hierojan ammatti – oli se minkä tyyppinen tahansa – kuulu varsinaisiin lääketieteellisiin ammatteihin vaan muihin hoitoalan ammatteihin. Hoitoalalla harjoitetaan huomattavaa määrää hyvin erityyppisiä ammatteja, eikä ala voi lähtökohtaisesti jäädä säänneltyjen ammattien vastavuoroista tunnustamista koskevan järjestelmän, sellaisena kuin siitä on säädetty unionin oikeudessa, ulkopuolelle.

29 Toiseksi on tuotava esiin se, että kyseessä oleva hieroja-kuntohoitaja suorittaa palvelujaan tosiasiallisesti erityisen valvonnan alaisena terveyden suojeluun liittyvistä syistä. Kuten Kreikan hallitus on istunnossa esittänyt, tämä johtuu siitä, että hieroja-kuntohoitajan suorittamia palveluja on pidettävä ainoastaan niiden hoitotoimenpiteiden toteuttamisena, jotka lääkäri, eikä suinkaan kyseinen hieroja, on määrännyt. Potilas kääntyy ensin lääkärin puoleen, ja tämän jälkeen lääkäri antaa hierojalle ohjeet siitä,

millä tavoin hoito teknisesti suoritetaan. Potilas ei näin ollen itse suoraan valitse hieroja-kuntohoitajaa eikä tämä toimi potilaan antamien ohjeiden perusteella, vaan hieroja-kuntohoitajan valitsee lääkäreiden ammattikunnan edustaja, jonka alaisena hieroja-kuntohoitaja toimii tiiviissä riippuvuussuhteessa ja yhteistyössä.

30 Vaikka edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että sulkemalla pois osittainenkin mahdollisuus harjoittaa fysioterapeutin ammattia ylitetään sekä se, mikä on tarpeen kuluttajien suojelemiseen tähtäävän tavoitteen saavuttamiseksi, että se, mikä on tarpeen terveyden suojelun kannalta, toisistaan on kuitenkin erotettava kaksi eri tapausta.

31 Ensimmäisessä tapauksessa on kyse tilanteesta, jossa kotijäsenvaltiossa ja vastaanottavassa jäsenvaltiossa kahden ammatin samankaltaisuuden aste on sellainen, että ne voidaan luonnehtia ”vastaavanlaisiksi”ja näin direktiivin 2005/36 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla ”samaksi ammatiksi”. Tällaisessa tapauksessa puutteet, joita hakijan koulutuksessa on verrattuna vastaanottavassa jäsenvaltiossa edellytettyyn koulutukseen, voidaan tosiasiallisesti poistaa soveltamalla direktiivin 2005/36 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja korvaavia toimenpiteitä ja varmistaa näin asianomaisen täydellinen integroituminen vastaanottavan jäsenvaltion ammatilliseen järjestelmään (ks. em. asia Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, tuomion 34 kohta). Tässä tapauksessa sillä, että vastaanottava jäsenvaltio ei myönnä osittaista oikeutta ammatin harjoittamiseen, ei loukata SEUT 49 artiklaa.

32 Jälkimmäisessä tapauksessa on sitä vastoin kyse tilanteista, jotka eivät kuulu direktiivin 2005/36 soveltamisalaan siksi, että toiminta-alojen erot ovat niin suuret, että hakijan pitäisi itse asiassa suorittaa täysimääräinen koulutus voidakseen harjoittaa toisessa jäsenvaltiossa ammattia, johon hänellä on pätevyys. Tätä on kuitenkin pidettävä tekijänä, joka voi objektiivisesti arvioiden saada asianomaisen luopumaan mainittujen toimintojen harjoittamisesta vastaanottavassa jäsenvaltiossa (ks. em. asia Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, tuomion 35 kohta). Tällaisessa tapauksessa voi olla kyse SEUT 49 artiklan rikkomisesta.

33 Unionin oikeuskäytännössä on todettu tähän, että vastaanottavan jäsenvaltion viranomaisten ja erityisesti sen toimivaltaisten tuomioistuinten tehtävänä on ratkaista kussakin konkreettisessa tapauksessa se, kuinka paljon asianomaisen hankkiman koulutuksen sisältö eroaa koulutuksesta, jota tässä jäsenvaltiossa edellytetään (ks. em. asia Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, tuomion 36 kohta).

34 Unionin oikeuskäytännössä on toisaalta todettu myös, että yhtenä ratkaisevana perusteena, joka kansallisten viranomaisten on ensisijaisesti tutkittava, on se, onko ammattitoiminta, jota asianomainen haluaa harjoittaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa, objektiivisesti erotettavissa niiden toimintojen kokonaisuudesta, joista mainitussa jäsenvaltiossa harjoitettu vastaava ammatti muodostuu, ja että mahdollisuutta harjoittaa mainittua toimintaa erillisenä tai itsenäisenä toimintana siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseessä oleva ammattipätevyys on hankittu, voidaan käyttää indisiona tästä. Jos näin on, on katsottava, että kyseisen ammattipätevyyden osittaista tunnustamista koskevan mahdollisuuden pois sulkemisen lannistava vaikutus on liian suuri, jotta se voitaisiin kumota vetoamalla huoleen siitä, että tällä ehkä loukattaisiin palvelujen vastaanottajien oikeuksia (ks. em. asia Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, tuomion 37 ja 38 kohta).

35 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että SEUT 49 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jolla osittainen oikeus harjoittaa fysioterapeutin ammattia, joka on vastaanottavassa jäsenvaltiossa säännelty ammatti, evätään kyseisen jäsenvaltion kansalaiselta, joka on hankkinut toisessa jäsenvaltiossa hieroja-kuntohoitaja-nimikkeen kaltaisen ammattinimikkeen, joka oikeuttaa hänet harjoittamaan mainitussa toisessa jäsenvaltiossa osaa fysioterapeutin ammattiin kuuluvista toiminnoista, silloin, kun toiminta-alojen erot ovat niin suuret, että fysioterapeutin ammattiin pääsemiseksi olisi todellisuudessa suoritettava täysimääräinen koulutus. Kansallisen tuomioistuimen on selvitettävä, onko tilanne tämä.

Oikeudenkäyntikulut

36 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

SEUT 49 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jolla osittainen oikeus harjoittaa fysioterapeutin ammattia, joka on vastaanottavassa jäsenvaltiossa säännelty ammatti, evätään kyseisen jäsenvaltion kansalaiselta, joka on hankkinut toisessa jäsenvaltiossa hieroja-kuntohoitaja-nimikkeen kaltaisen ammattinimikkeen, joka oikeuttaa hänet harjoittamaan mainitussa toisessa jäsenvaltiossa osaa fysioterapeutin ammattiin kuuluvista toiminnoista, silloin, kun toiminta-alojen erot ovat niin suuret, että fysioterapeutin ammattiin pääsemiseksi olisi todellisuudessa suoritettava täysimääräinen koulutus. Kansallisen tuomioistuimen on selvitettävä, onko tilanne tämä.

Allekirjoitukset